

Vergaderjaar 1992–1993

22 609

Regelen omtrent de door de overheid gefinancierde rechtsbijstand (Wet op de rechtsbijstand)

Nr. 7

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 18 december 1992

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

In artikel 3, vierde lid, worden de woorden «Het bestuur» vervangen door: De raad.

B

Artikel 7 vervalt.

C

In artikel 12, derde lid, wordt de zinsnede «de zevende titel A van het vierde boek van het Burgerlijk Wetboek vervangen door: de Zevende Titel A van Boek 7A van het Burgerlijk Wetboek.

D

Artikel 13 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid komt als volgt te luiden:

2. Rechtsbijstand wordt niet verleend indien:

- a. het daartoe strekkende verzoek kennelijk van elke grond is ontbloom;
- b. de aan de te verlenen rechtsbijstand verbonden kosten niet in redelijke verhouding staan tot het belang van de zaak;
- c. het daartoe strekkende verzoek betrekking heeft op een strafzaak en het op grond van de overtreden norm aannemelijk is dat een in verhouding tot het inkomen lage boete zal worden opgelegd;
- d. het daartoe strekkende verzoek wordt gedaan door een rechtspersoon die is opgericht met het doel om een gerechtelijke procedure te voeren;
- e. het rechtsbelang, waarop het verzoek betrekking heeft, de uitoefening van een zelfstandig beroep of bedrijf betreft, tenzij voort-

zetting van het beroep of bedrijf afhankelijk is van het resultaat van de verzochte rechtshulp;

f. het een rechtsbelang betreft dat wordt voorgelegd aan een bij verdrag met rechtspraak belast internationaal college of een daarmee vergelijkbaar internationaal college en het college zelf in een aanspraak op vergoeding van rechtsbijstand voorziet;

g. het een belang betreft waarvan de behartiging redelijkerwijze aan verzoeker zelf kan worden overgelaten, zo nodig met bijstand van een andere persoon of instelling van wie onderscheidenlijk waarvan de werkzaamheden niet vallen binnen de werkingssfeer van deze wet.

2. Een nieuw derde lid wordt toegevoegd, luidende:

3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de overeenkomstig het tweede lid in acht te nemen criteria.

E

Artikel 14, eerste lid, onder c, komt als volgt te luiden:

c. notarissen, onverminderd het bepaalde in artikel 6 van de Wet op het Notarisambt, gerechtsdeurwaarders en anderen met wie de raad een overeenkomst is aangegaan tot het verlenen van rechtsbijstand op bepaalde rechtsgebieden.

F

In artikel 18, eerste lid, vervalt onderdeel b en wordt de aanduiding van onderdeel «c» vervangen door «b».

G

Artikel 20 komt als volgt te luiden:

Artikel 20

De stichting heeft tot taak:

- a. het verzorgen van spreekuren;
- b. het gedurende ten hoogste twee uur verzorgen van verdergaande rechtsbijstand ten gevolge op een spreekuur;
- c. het verlenen van verdergaande rechtsbijstand op basis van een toevoeging.

H

Artikel 21, vierde lid, komt als volgt te luiden:

4. Voor het vervullen van de taken, bedoeld in artikel 20, onder a en b, kan de raad na overleg met de stichting overeenkomsten aangaan met ingeschreven advocaten of met personen, bedoeld in artikel 14, eerste lid, onder c. In het jaarplan wordt vermeld welke toepassing de raad aan het bepaalde in dit lid zal geven.

I

Artikel 25 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel b, wordt «artikel 20 onder b» vervangen door: artikel 20, onder c.

2. Het vierde lid vervalt en het vijfde en het zesde lid worden vernummerd tot vierde en vijfde lid.

J

In artikel 26, eerste lid, vervalt de tweede volzin.

K

Artikel 29 komt als volgt te luiden:

Artikel 29

1. Het bureau kan de toevoeging weigeren indien het verzoek:
 - a. niet is ondertekend, onvoldoende is toegelicht of niet is voorzien van de voor de beoordeling van het verzoek van belang zijnde verklaringen of andere bewijsstukken en de verzoeker na op dat verzuim te zijn gewezen heeft nagelaten dit binnen een door het bureau gestelde termijn te herstellen;
 - b. wordt ingediend nadat de rechtsbijstand reeds feitelijk is verleend;
 - c. betrekking heeft op een rechtsbelang terzake waarvan de verzoeker aanspraak kan maken op rechtsbijstand op grond van een eerder afgegeven toevoeging.
 - d. een rechtsprobleem betreft dat naar het oordeel van het bureau eenvoudig afgehandeld kan worden.
2. Bij de in artikel 13, vierde lid, bedoelde algemene maatregel van bestuur kunnen omtrent het in het eerste lid bepaalde nadere regels worden gesteld.
3. De beslissing tot weigering van de toevoeging wordt de rechtzoekende schriftelijk onder opgave van redenen medegedeeld. Hij wordt daarbij gewezen op de mogelijkheid tegen die beslissing bezwaar te maken op de wijze als in artikel 46 bepaald.

L

In artikel 30 vervallen het tweede lid alsmede de aanduiding «1.» voor het eerste lid.

M

Artikel 34 vervalt.

N

Artikel 36, derde lid, aanhef, komt als volgt te luiden:

3. Bij de vaststelling van het inkomen en het vermogen van de rechtzoekende worden, behoudens in het geval van onderling tegenstrijdige belangen, mede in aanmerking genomen het inkomen en het vermogen van:

O

Artikel 37 komt als volgt te luiden:

Artikel 37

1. De rechtzoekende is een bijdrage van f 30 verschuldigd wanneer rechtsbijstand wordt verleend op basis van artikel 20, onder b.

2. De rechtzoekende is een eigen bijdrage waarvan de hoogte afhankelijk is van zijn inkomen, verschuldigd wanneer rechtsbijstand verleend wordt op basis van een toevoeging.

3. De in het tweede lid bedoelde eigen bijdrage bedraagt:

- a. voor hen wier inkomen per maand f 1715 of minder bedraagt: f 60,
- b. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 1715 en ten hoogste f 1900 bedraagt: f 100;
- c. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 1900 en ten hoogste f 2000 bedraagt: f 150;
- d. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2000 en ten hoogste f 2100 bedraagt: f 220;
- e. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2100 en ten hoogste f 2200 bedraagt: f 290;
- f. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2200 en ten hoogste f 2300 bedraagt: f 380;
- g. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2300 en ten hoogste f 2400 bedraagt: f 460;
- h. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2400 en ten hoogste f 2500 bedraagt: f 550;
- i. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2500 en ten hoogste f 2600 bedraagt: f 660;
- j. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2600 en ten hoogste f 2700 bedraagt: f 760;
- k. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2700 en ten hoogste f 2800 bedraagt: f 850;
- l. voor hen wier inkomen per maand meer dan f 2800 en ten hoogste f 2900 bedraagt: f 950.

4. Indien de verzoeker alleenstaand is worden de in het derde genoemde inkomensgrenzen met dertig procent verlaagd.

5. Telkens wanneer het normbedrag bedoeld in artikel 1, derde lid, van de Algemene Bijstandswet (Stb. 1973, 395) wordt gewijzigd, worden door Onze Minister:

- a. de in artikel 36 en de in het derde lid van dit artikel genoemde inkomensgrenzen gewijzigd met het percentage waarmee het normbedrag wordt gewijzigd, met dien verstande dat de te wijzigen bedragen worden afgerond op het naastliggende veelvoud van f 5;
- b. de in het derde lid genoemde eigen bijdragen gewijzigd met het percentage waarmee het normbedrag wordt gewijzigd, met dien verstande dat de te wijzigen bedragen worden afgerond op het naastliggende veelvoud van f 5.

Voorts kunnen de in het eerste en derde lid genoemde eigen bijdragen worden gewijzigd bij algemene maatregel van bestuur.

6. Bij de in artikel 36, vierde lid, bedoelde algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de gevallen waarin het bureau bevoegd is geen of een lagere eigen bijdrage dan genoemd in het eerste en het derde lid op te leggen.

P

Na artikel 37 wordt een nieuw artikel 37a ingevoegd, luidende:

Artikel 37a

1. Aan rechtspersonen wordt overeenkomstig de bepalingen van deze wet rechtsbijstand verleend, indien van de rechtspersoon redelijkerwijze niet verwacht kan worden dat deze de kosten van rechtsbijstand betaalt uit eigen vermogen of inkomsten, waaronder begrepen bijdragen van leden of betrokkenen, alsmede subsidies van de overheid.

2. De rechtspersoon aan wie rechtsbijstand op basis van een

toevoeging wordt verleend, is een eigen bijdrage verschuldigd als genoemd in artikel 37, derde lid, onder l.

Q

Artikel 39 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, worden de woorden «aan de hem toegevoegde rechtsbijstandverlener» vervangen door: aan degene die hem de rechtsbijstand verleent.

2. In het tweede lid worden de woorden «artikel 37, tweede lid» vervangen door: artikel 37, derde lid.

3. Onder vernummering van het vierde lid tot vijfde lid wordt een nieuw vierde lid ingevoegd, luidende:

4. Indien de rechtzoekende weigerachtig blijft de door hem aan de rechtsbijstandverlener verschuldigde bijdrage en vergoeding voor de kosten te voldoen, wordt het bedrag daarvan nader vastgesteld door de president van de rechtbank van het arrondissement waarin de rechtsbijstandverlener is gevestigd. De artikelen 34 tot en met 40 van de Wet tarieven in burgerlijke zaken zijn van overeenkomstige toepassing.

4. In het tot vijfde lid vernummerde vierde lid vervalt het woord «toegevoegde».

R

Artikel 43, tweede lid, komt als volgt te luiden:

- a. de raad;
- b. het aan de raad verbonden bureau;
- c. de door de raad gefinancierde stichtingen, waaronder begrepen de op grond van artikel 21, vierde lid, aangegane overeenkomsten.
- d. de verlening van rechtsbijstand op basis van toevoeging door ingeschreven advocaten en door personen, bedoeld in artikel 14, eerste lid, onder c;
- e. de verlening van rechtsbijstand op grond van artikel 17;
- f. eventuele overige baten en lasten.

S

In artikel 44, eerste lid, vervalt de zinsnede «34, tweede lid,».

T

In artikel 46, derde lid, worden de woorden «binnen twee weken» vervangen door: binnen zes weken.

U

Artikel 47 komt te luiden:

Artikel 47

De belanghebbende kan tegen de beslissing beroep instellen bij de president van de rechtbank, binnen het arrondissement waarvan de raad is gevestigd.

V

In de aanhef van Hoofdstuk VIII wordt «Inspectie voor de rechtsbijstandverlening» vervangen door: Toezicht op de naleving.

W

De artikelen 48 tot en met 53 vervallen.

X

Een nieuw artikel 48 wordt ingevoegd, luidende:

Artikel 48

1. Onze Minister kan ambtenaren aanwijzen die worden belast met de controle op de rechtmatige en doelmatige besteding van de aan de raden ter beschikking gestelde gelden.

2. De raden, de bureaus, de stichtingen rechtsbijstand alsmede de advocaten die rechtsbijstand in de zin van deze wet hebben verleend, zijn verplicht de krachtens het eerste lid aangewezen ambtenaren alle medewerking te verlenen en onverwijld alle inlichtingen te verschaffen alsmede bescheiden over te leggen, die zij redelijkerwijs bij de uitoefening van hun taak behoeven.

3. Zij die uit hoofde van hun stand, beroep of ambt tot geheimhouding verplicht zijn kunnen zich verschonen van het geven van inlichtingen, doch uitsluitend voor zover het betreft hetgeen hun in hun hoedanigheid is toevertrouwd. Zij kunnen voorts het verlenen van inzage van bescheiden en het verlenen van medewerking weigeren, voor zover hun geheimhoudingsplicht zich daartoe uitstrekt.

Y

In artikel 54, eerste lid, worden de woorden «De inspectie» vervangen door: Onze Minister.

Z

Na artikel 55 wordt een nieuw artikel 55a ingevoegd luidende:

Artikel 55a

De voordracht voor een krachtens artikel 13, derde lid, artikel 36, vierde lid, en 38, tweede lid, vastgestelde algemene maatregel van bestuur wordt niet gedaan dan nadat het ontwerp in de Staatscourant is bekendgemaakt en aan een ieder de gelegenheid is geboden om binnen vier weken na de dag waarop de bekendmaking is geschied, wensen en bedenkingen ter kennis van Onze Minister te brengen. Gelijktijdig met de bekendmaking wordt het ontwerp aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd.

AA

In artikel 56 wordt onder wijziging van onderdeel «B» in «C» een nieuw onderdeel B ingevoegd, luidende:

B

In artikel 223, tweede lid, wordt «de Wet rechtsbijstand aan on- en minvermogenden» vervangen door: de Wet op de rechtsbijstand (Stb. 1992, ...).

BB

In de artikelen 59, 60, onderdeel A, en 61 wordt «g tot en met i» telkens vervangen door: g tot en met l.

CC

In de artikelen 59, 60, onderdelen A en B, 61, 64 en 65, onderdelen A en B, worden de woorden «artikel 37, tweede lid,» telkens vervangen door: artikel 37, derde lid,.

DD

Artikel 70, eerste lid, komt als volgt te luiden:

1. Deze wet treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin zij wordt geplaatst.

Toelichting

Het merendeel van de in deze nota voorgestelde wijzigingen is besproken in de memorie van antwoord en behoeft op deze plaats geen verdere toelichting.

Enkele wijzigingen dienen hier nog te worden toegelicht.

In onderdeel A, betreffende artikel 3, vierde lid, worden de woorden «het bestuur» vervangen door «de raad». Abusievelijk werd in het wetsvoorstel gesproken van «het bestuur». Duidelijk is dat de raad, en niet het bestuur, een secretaris en penningmeester uit zijn midden kiest.

In onderdeel K, betreffende artikel 29, is voorzien in de gronden waarop een toevoeging kan worden geweigerd. Het oorspronkelijke artikel bevatte slechts enkele procedurevoorschriften. Het lijkt ons juister ook de gronden voor weigering van een toevoeging met zo veel woorden in de wet op te nemen. In het oorspronkelijke wetsvoorstel was alleen in artikel 25, vierde lid, een weigeringsgrond opgenomen. Deze weigeringsgrond is nu neergelegd in artikel 29, eerste lid, onder d. De overige weigeringsgronden spreken voor zich.

In onderdeel M wordt voorgesteld artikel 34 te laten vervallen. Bij nader inzien heeft het onze voorkeur dat steeds tot het bureau in het ressort waar de rechtsbijstandverlener kantoor houdt, een verzoek om toevoeging wordt gericht. Bij schrapping van het eerste lid is de aparte voorziening in het tweede lid niet meer nodig. Aangezien alleen advocaten die zijn ingeschreven op het tableau in het arrondissement Den Haag, bevoegd zijn in civiele cassatiezaken op te treden, wordt de toevoeging automatisch door het bureau in het ressort 's-Gravenhage afgegeven. De wijziging in onderdeel S, betreffende artikel 44, vloeit uit het wegvallen van artikel 34 voort.

In onderdeel R, betreffende artikel 43, eerste lid, onder b, wordt «bureaus» vervangen door «bureau», omdat aan iedere raad slechts één bureau verbonden is.

In onderdeel T, betreffende artikel 46, derde lid, is de termijn voor een beslissing op bezwaar in overeenstemming gebracht met de Algemene wet bestuursrecht en op zes weken gesteld. Dit laat uiteraard onverlet de verplichting van de raad om eerder te beslissen indien dit gezien de aard van de zaak noodzakelijk is.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Staatssecretaris van Justitie,
A. Kosto